

Psalmus

deū. Tilde qd dicā: Laudas deū (vbi grā) vt tibi dēt amplā pecuniā. Si haberetis aliū de amplā pecuniā nō a deo: nunqđ laudas deū: Si ḡ ppter pecuniā laudas deū: nō voluntarie sacrificas deo: s̄ ex necessitate sacrificas: qz ppter illū nescio quid aliud agmas. Inde dictū ē: Voluntarie sacrificabo tibi. Contemne oia: ipm attende: t hec q̄ dedit ppter dantē bōa sunt. Nā dat prorsus: dat ista tpalia. Et qbusdā bono eorū: t qbusdā malo eorū: fm altitudine t pfūditez iudiciorū suorū. In quorū iudiciorū abyssō expauit aplūs dices: O altitudo diuinitat̄ sapie t scie dei: q̄ incōphensibilia sūt iudicia eius: t inuestigabiles vie ipsius. Quis enim inuestigabit vias eius: aut q̄s comprehendit consilia eius? Nōn q̄ det: cui det: q̄n auferat: t cui auferat. Pete tu in b̄ tpe: qd̄ tibi psit in posterum: pete qd̄ te adiuuet in eternū. Ip̄m aut̄ gratis dilige: Quia meli ab eo nō inuenis qd̄ det: q̄ seip̄m. Aut si inuenis meli: h̄ pete. Voluntarie sacrificabo tibi. Quare voluntarie: Quia gratis. Quid ē gratis. Et cōfitebor nomī tuo dñe qm̄ bonū est. Nihil aliud nisi qz bonū ē. Nūqđ ait: cōfitebor noi tuo dñe: qz das mibi aux̄ t argētum: qz das mibi fructuosa p̄dia: quia das mibi latas diuinitas: amplā pecuniā: excellētissimā dignitatē. Nō. Sz qd̄: Quia bonum ē. Nihil inuenio q̄s nomē tuū: Sz p̄fitebor noi tuo dñe qz bonū ē. Qm̄ ex oī tribulatōe eruisti me. Sz intellexi qz bonū est nomē tuū. Nā si h̄ possem an̄ tribulatiōes cognoscere: forte mibi necessarie nō fuissent. Sed adhibita est tribulatio ad admonitiōez: admonitio facta est ad tuā laudatiōz. Nō enī intelligē vbi essem: nisi de infirmitate mea admonit̄ essem. Ex oībus ḡ tribulatōib̄ eripuisti me. Et sup inimicos meos respexit ocul⁹ meus. Sup illos zipheos respexit ocul⁹ meus. Flore q̄ppe illoz transij altitudine cordis: t puenies inde ad te: respexi sup illos: t vidi qz oīs caro senū t oīs claritas boīs sicut flos seni: sicut quodam loco dicitur: Eaudi impiū superaltari t eleuari sicut cedros libani: transij: t ecce nō erat. Quare nō erat: Quia transisti. Quid est qz transisti: Quia nō sine causa sursū cor habuisti: qz non in terra vbi putresceres remansisti. qz leuasti aiā tuā ad deū: t transcendiſti cedros libani: t de illa celsitudine attēdisti: t ecce nō erat: t q̄listi eū: t nō est inuentus

Alia līa
terpūisti

Alia līa
desperit

LIII

locus ei⁹. Nā labor nō est aī te: qz transisti in sanctuarū dei: t intellexisti i nouissima. Sic t h̄ ita p̄cludit. Et sup inimicos meos respexit oculus me⁹. Hoc ḡ agite fr̄es cuī animis v̄ris: erigite corda vestra: expolite aciē mētis v̄re: discite gratis diligere deū: discite p̄ns p̄tēnere seculū: discite voluntarie sacrificare hostiā laudis: t transcen dētes florem semi: respiciatis sup inimicos vestros. Explicit Tractatus de ps. LIII.

Incipit Tractatus de ps. LIII.

Psalmi hui⁹ titulus est. In fine in hymnis intellectus ipsi dauid.

Quis sit finis cōmemoram⁹ qz nos. Finis enī legis christ⁹ est ad iusticiā oī credēti. Intētio enī diriga tur i fine: dirigat in xp̄m. Quare finis dīz. Qm̄ qcqd̄ agim⁹ ad illū referim⁹: t cū ad eū quenerim⁹: vltra qd̄ queram⁹ nō habebimus. Bicil enī finis q̄ p̄sumit: t dicit finis qui pficit. Alter q̄ppe intelligim⁹ cū audim⁹. Finis⁹ est cibus q̄ manducabat: et alit̄ intelligimus cū audimus: finita est vestis q̄ terebat. In vtroq̄ audim⁹ finitus ē: sed cibus vt iā nō esset: vestis vt pfecta esset. Finis ḡ nr̄ pfectio nr̄a esse deb̄z: perfec̄tio nr̄a christ⁹. In illo enī pficimur: qz ipsius capitis mēbra sum⁹. Et dictus ē finis legis: qz fine illo nō pficit legē. Cū ḡ audit̄ i psalmis: In finez. multi enī psalmi ita scripti sunt: non sit v̄ra cogitatio in cōsumptionē s̄ in p̄summatiōz. In hymnis i laudib⁹. Sive enī tribulemur t angustiemur: sive letemur t exultem⁹: ille laudād⁹ ē: q̄ t i tribulatiōib̄ erudit: t i leticia p̄solat nos. Laus enī dei a corde t ore christiani receiveſſe nō deb̄z. nō vt laudet i p̄speris: t maledicat in aduersis: s̄ quemadmoduſ psalmus ille p̄scribit. B̄dicā dñm in omni tpe sp̄ laus ei⁹ in ore meo. Haudes: agsce patrem blandientē. tribularis: agnosce preciū emendātē. Sive blādias sive emēdet: euī erudit cui parat hereditatē. Quid ē ḡ intellectus ip̄i dauid: Erat qd̄ē dauid vt nouimus pphā sc̄tūs: rex isrl̄: filius iesse: s̄ qz ex eius semie veit ad salutē nr̄am fm carnem dñs Jesus xp̄s: sepe illo noīe iesse figurat: t dauid p̄ christo in figura ponit ppter originem carnis ip̄i⁹. Nā fm aliqd̄ fili⁹ ē Dauid: fm aliqd̄ dñs ē dauid. fili⁹ Dauid fm carnē: dñs Dauid fm diuinitatē. Si enī p̄ ip̄m facta sunt oīa: p̄ ip̄m t ip̄e dauid fact⁹ ē: ex cui⁹ semie veit ad hoīes. Prounde cū interrogass̄ dñs iudeos: cui⁹ esse filiū chri

¶psalmus

stū esse dicerēt: respōderūt: Bavid. Tidit eos remāsse i carne: t amississe diuinitatē: t corrigit eos q̄stioē p̄posita. Quō ḡ ipse Bavid in spū dicit cū dñm: Dixit dñs do mino meo sede ad dexterā meaz: qadusq; ponā inimicos tuos sub pedib⁹ tuis: Si ḡ ille in spū dicit cū dñm: quō fili⁹ ei⁹ ē: Que stionē p̄posuit: nō filiū negavit. Audistis dñm: dicte quō fili⁹ sit. Audistis filiū dici te quō dñs sit. Hāc q̄stionē soluit fides ca tholica. Quō dñs: Quia in principio erat v̄bū t v̄bū erat apud deū t de⁹ erat v̄erbū. Quō filius: Quia v̄bū caro factū ē t ha bitauit in nobis. Quia ḡ Bavid in figura christ⁹ ē: christus aut̄ vt sepe cōmemorau i mus caritati v̄ie: t caput t corp⁹ ē: nec nos a christo alienos dicere debem⁹ cuius mē bra sumus: nec nos q̄si alter⁹ cōputare: q̄a erūt duo i carne vna. Sacrm̄ b magnū ē ait apls. Ego aut̄ dico in christo t i ecclia. Quia ḡ totus christus caput corpus est: cū audim⁹: intellectus ipi Bavid: intelliga mus t nos in Bavid. Intelligat membra christi: t in mēbris suis intelligat christue: t mēbra christi intelligat in christo: q̄r caput t mēbra vnuis christus. Caput in celo erat t dicebat: qd me p̄sequis: Hos cū illo in celo p spem: ip̄e nobiscū in fra p carita tem. Ergo intellectus ipi Bavid. Admo neamur cū audimus t intelligat ecclia: pt̄ net enī ad nos maḡ cura intelligēdi: in quo malo nūc sumus: t de quo malo vt libere mur optamus: reminiscētes orōnis dñice: vbi in fine dicim⁹: libera nos a malo. Inf mltas ḡ tribulatiōes huius seclū plāgit ali qd psalmus iste de intellectu. Ille cū isto nō plorat q̄ nō h̄z intellectū. Porro aut̄ carissimi memisse debemus ad imaginē dei nos esse factos: nec alibi q̄ in ip̄o intellectu. Nā i mltis rebus a bestiis sepamur. Vbi aut̄ hō ad imaginē dei factū se nouit: ibi aliqd i se agnoscit amplius esse q̄ datū est pecoribus. Consideratis v̄o oib⁹ rebus q̄s h̄z hō: iuenit se eo pprie discretū a pe core: qd ip̄e habeat intellectū. Unī qsdam p̄tenentes in se: qd p̄pū t p̄cipūz a dltore acceperūt: increpat ip̄e ditor dices: Molite fieri sicut equus t mulus q̄bus nō ē intellect⁹. Et alio loco dicit: Hō in hono re posit⁹. In quo honore: nisi q̄r factus ad imaginē dei: Ergo i honore positus nō in tellexit ait: Compatus ē iumētissensatis: t simili factus ē ill. Agnoscamus ḡ honore nrm̄ t intelligamus. Si intelligimus vide

LIII

mus nō esse istā regionē gaudēdi s̄ gemen di: nō iā exultādi s̄ adhuc plāgēdi. H̄z t si exultatio qdā habitat in cordibus nostris: nōdum est in re: s̄ in spe. Ex p̄missiōe leta mur. q̄r scimus nō nos fallere p̄mittentez. Elez qd attinet ad p̄nis tps: in quo malo: i q̄bus angustijs sumus audite: t si viā istaz tenetis: qd auditis in vob⁹ aḡscite. Quisq; eīn nōdū tenet iter pietatis: mirat: quia ta lia gemūt mēbra Bavid. Hō enī videt in se ista: H̄diu t in se ista nō videt: nondūz ē ibi. Hō sentit qd corpus sentit: q̄r p̄ter cor pus ē: incorpēt t sentiet. Bicat ergo et au diamus: audiamus t dicamus.

Expositio psalmi.

Exaudi deus dep̄cationem meā et ne despereris prece meā intende mihi t exaudi me. Satagentis solliciti in tribulatiōe po siti v̄ba sunt h̄. Orat mltā patiēs: de malo libari desiderās: sup̄est vt audiam⁹ i quo malo sit: t cū dicere cepit: agnoscamus ibi nos esse: vt cōmunicata tribulatiōe cōun gamus oratiōz. Contristat⁹ suz in ex ercitatiōne mea et turbatus suz. Vbi contristatus: vbi turbatus: In exercitatiōne mea inq̄t. Homines malos q̄s pati tur cōmemoratur ē: iādēq; passionē mālorū hoīm excercitationē suā dirit. Ne putetis gratis esse malos in b mundo: t nihil boni de illagere deū. Qis malus aut ideo viuit vt corrigat: aut ideo viuit vt p̄ illum bonus exerceat. Ultinam ḡ q̄ nos mō exer cent querant t nobiscū exerceant: tñ q̄d diu ita sunt vt exerceat nō eos oderimus: q̄r in eo q̄ malus ē q̄s eoz vtrū v̄sq; i finez p̄seueratur⁹ sit ignoram⁹. t plerūq; cū tibi videris odisse inimicū frēz: odisti t nesci. Diabolus t angeli eius in scripturis sc̄is manifestati sūi nob̄: q̄ ad ignē eternū sunt destinati: ip̄o tātū desperāda ē correctio: p̄tra quos habem⁹ occultā luctā. Ad quā luctā nos armat apls dices: Hō est nobis colluctatio aduersus carnē t sanguinē: id est nō aduersus hoīes q̄s videtis: s̄ aduersus p̄ncipes t p̄tates t rectores mūdi tene brāz harū. Ne forte cū dixiss: mūdi: itelli geres demones eē rectores celi t frē: H̄di dixit tenebrāz harū: H̄di dixit amato rūmūdi. mūdi dixit ip̄o t iniquoz: mūdi dixit de quo dicit euāgeliū: Et mūdus enī nō cognouit. Si enī mūdus nō coguit lu cem: q̄r lux in tenebris lucet: t tenebre ea z nō comp̄henderūt: t ip̄e tenebre q̄ nō com

Psalms

prehenderunt lucem presentem: mundi nois appellant: hanc tenebrarum sunt illi rectores. Beatis enim rectoribus habemus determinatam scripturam sententiam: quod omnino inde redditus alicuius eorum sperandus non est. At vero de ipsis tenebris quoniam illi rectores sunt non sumus certi: ne forte quod erant tenebre facta lux. Fidelibusque iam factis dicit apostolus: Fueritis aliquando tenebre: nunc autem lux in domino: tenebre in vobis: lux in domino. Ergo fratres omnes mali: cum mali sunt exercitati bonos. Ecce enim breuiter audite et intelligite. Si bonus es: inimicum non habebis nisi malum. Proorro tibi ea regula bonitatis perficita est: ut imiteris bonitatem patris tui quod facit soles suum oriri super bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos. Neque enim tu habes inimicum et deus non habet: Tu quidem enim habes inimicum quod tecum creatus est: ille vero enim que fecerit. Inimicos enim dei malos et iniusti sepe in scripturis legimus: et parcit eis ille quod non habet inimicum qui ei tanta parsit: et facit solem suum oriri super bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos: tu quod nec sole potes oriri facere nec super terras pluere: aliquid vero fuisse inimico non potes: ut sit tibi pars in terra homini bone voluntatis. Ergo quoniam habes inimicis regulae figura ut imitatus patrem diligas inimicum. Diligite enim inquit inimicos vestros. In hoc precepto quod exerceceris si nullum inimicum pateris: Tides enim perdesse tibi aliquid: et quod deus parcit male perdit tibi ad habendam misericordiam: quod et tu fortis si bonus es: ex malo factus es bonus: et si deus non parceret male: nec tu quod gratias ageres appareres. Parcat enim aliis quod peccat et tibi. Non enim cum transieris intercludenda est via pietatis. Unde enim iste orat positus infra malos quoniam inimici tuis exercebat: Quid ait: Lectorum suum in exercitatio mea: et perturbatus suis. Cum extenuat dilectionem: ut diligat inimicos: affectus est odio multorum inimicorum: multorum rabiie circulatrat: et quodam humana infirmitate succubuit. Glorit se iam incipe penetrari male persuasio diabolica: ut odium induat adversus inimicos: reluctans odio ut perficeret ipsam dilectionem: in ipsa pugna et lucta turbatur.

LIII

est. Et enim vox est in alio psalmo. Turbatus est per ira oculus meus. Et quod ibi sequitur: Inueterauit in oculis inimicus meus. Venerat in tempestate et fluctibus mergi cepit sicut Petrus. Ille enim calcat fluctus huius seculi quod diligit inimicos. Christus in mari ambulabat intrepidus: cuius omnino de corde auferri non poterat inimici dilectio: quod penitus in cruce dicebat: Per ignoscere illum quod nesciuit quod faciuit. Et Petrus voluit ambulare: ille tandem caput: Petrus tandem corpore: quod super hanc petram inquit edificabo ecclesiam meam. Iesus est ambulare: et ambulabat gratia iubet: non viribus suis. Hoc cum videret vetum validum timuit: et mergi cepit: perturbatus in exercitatio sua. A quo veto valido: A voce inimici: et a tribulacione peccatoris. Ergo quoniam ille clamauit in fluctibus domine pereo: salua me: talis et huius vox processit: Exaudi deus deprecationem meam: et ne despereris precium meum: interde mihi et exaudi me. Quare: Quid enim pateris: Quid gemis: Lectorum suis in exercitatio mea. Exerceri me quod in inferno malos posuisti: solum exirexerunt supra vires meas. Tandem perturbatus: manus extendit mergenti. Lectorum suis in exercitatio mea: et perturbatus sum a voce inimici et a tribulacione peccatoris. Quid declinauerunt in me iniuriantes: et in ira adumbrabant me. Audiret fluctus et vetos tandem humiliato insultabat: et ille orabat. Unde ille strepitu insultationis se uidebat: at ille intus inuocabat quem non videbat. Cum aliquid tale patitur christianus: non debet facile velut ire in eum a quo patitur: et velle ventum vincere. Sed querere se ad orationem ne amittat dilectionem. Neque enim timendum est: ne aliquid faciat homo inimicus. Quid enim facturus est: Omnia mala dicturus: opprobria iaculaturus: in coniunctionis se uiturus. Sed quod tibi: Baudete in quiete et exultate: quoniam merces vestra magna est in celo. Ille in terra geminat suicia: tu in celo lucra. Sed se uiat amplius: possit et aliquid amplius: quid te securius: cui dictum est: Noli timere eos quod corpus occidunt: animam autem non possunt occidere. Quid est enim timendum: Quid pateris inimicum: ne perturbet in te dilectionem quod diligis inimicum. Etenim inimicus ille homo: caro et sanguis: quod videt in te appetit. Alius autem inimicus occultus rector harum tenebrarum: quas tu pateris in carne et sanguine: alterum occultum tuum petit: thesauros tuos interiores depdari: et vastare molitur. Buos enim inimicos constitue tibi animi oculos:

Alia alfa
tempore erant
mibi

Psalmus

Vnū aptuz t alterz occultū. Aptuz: hoiez. occultū: diabolū. Hō ille b est qd tu fm naturā humanā: fm fidem aut t dilectōez nondū qd tu: s poterit esse qd tu. Lumi ergo sunt duo: vnū vide: alterz itellige. vnū dilige: alterū caue. Namqz t inimicus ille quē vides: b in te vult humiliare vnde vicit. Verbi grā: Si diuītis tuis vici: pau perem te vult facere. si honore tuo vincit: humilē te vult facere. si viribus tuis vinci tur: debilē te vult facere. Ea g attēdit in te vel deīcere vel auferre qbus vincit: t ille occultus inimicus illd tibi vult tollere vn vincit. Hō enī hoiem vincis hūana felicitate: diabolū aut vincis inimici dilectionē. Quō g hō ambit auferre tibi t detrūcare: aut auertere felicitatē q vincit: sic t diabolus hoiem vult vincere auferēdo vnde vicitur. Sed cura in corde suare inimici dilectionē: q diabolū vincis. Seuiat homo q̄tum pōt: auferat q̄cquid pōt: si diligitur apte seuiens: vīt̄ est occulte seuiens. At iste perturbatus t perturbatus orabat tāqz turbato p̄ ira oculo suo. Ira vō f̄res si fuerit i ueterata: iam odīū est. Ira turbat oculuz: odīū extinguit. Ira festuca est: odīū trabes est. Aliqñ odīst̄ t corripuisti irascen tem: in te est odīū: in illo ira quez corripis. Aderito tibi dī: Ehce p̄mū trabez de oculo tuo. t sic videbis ejcere festucā de oculo fratri tui. Hā vt noueritis q̄tū intersit inter irā t odīū: quotidie holes irascuntur filijs suis: date q̄ oderint filios suos. Lonturbar̄ iste orabat t perturbatus luctans ad uersus dia oīm conuinciatorū: non vt aliquem eorū cōuictio referēdo vinceret: sed ne aliquē eorū odīset. Hinc orat: hinc petit. A voce inimici t a voce peccatoris: qm̄ declinauet̄ in me iniqtates: t in ira adūm brabat me. Lor met̄ cōtristatu ē in me. Hoc est illud alibi dictū: Turbatus est p̄ ira oculus meo. Et si oculus turbatur qd sequit̄: Et met̄ mortis cecidit super me. Ultia n̄a dilectio. Si vita dilectio: mors odīū est. Lū cepit hō timere ne oderit quē diligebat: mortē timet: t acri rem mortē t interiorē mortē q̄ occidit anima non corpus. Attēdebas hoiem seuien tē in te: qd erat factur̄: q̄ quē tibi securitatē tu dñs deder̄: dices: Molite timere eos q̄ corpus occidit. Ille seuiēdo corpus occidit: tu odio habēdo aīam occidisti: t ille corpus alienū: tu aīam tuā. Adetus ergo mortis cecidit sup me. Timor et tre

Allia l̄a
conturbatum

Allia l̄a
tormido

LIII

mōr venerūt sup me: t cōtexerunt me tenebre. Et dixi. Qui odiū fratre suū in tenebris est v̄sc̄ adhuc. Si dilectio lumen est: odiū tenebre. Et qd sibi ait in illa infirmitate posic̄: t in illa exercitatione perturbatus. Quis dabit mihi pēnas sicut colubē: t volabo t reqescā. Aut mortē optabat: aut solitudinē desiderabat. Qdīū inq̄t: id mecum agit: id mihi p̄cipit: vt inimicos diligā: conuicia istorum crebrescēta t adūmbrātā cōmouent oculū meū: p̄turbāt lumen meū: appetunt cor meū: interficis̄t animā meā: vellen vt abirem si infirmus sum: ne manēdo augeā tur p̄tā p̄tis: Aut certe separari paululum a genere hūano: nō patiat vulnus meum crebras plegas: vt sanatū exercitatiō redatur. Sit b̄ f̄res: t surgit plerūqz in aīmo hui dei desideriū solitudinis: nō ob aliud nisi ppter turbā tribulationū t scandalorū: t dicit: Quis mihi dabit pēnas: Videl se sine pēnis: an poti ligatis pēnis si desunt denti: si ligate sunt soluānt: qz etiā q̄ soluit pēnas aut: aut dīt aut reddit illi pēnas suas. Nō enī habebat eas tāqz suas qb̄ volare nō poterat. Ligatē pēne onus faciūt. Quis inq̄t dabit mihi pēnas sicut colubē: t volabo t reqescā. Requescet. Ubi: Uos dixit s̄esus b̄ eē: aut sicut ait apls: dissolui t esse cū christo: mltō enī maḡ optimi. Etenī t ipē q̄uis fortis: q̄uis magniū: q̄uis corde robustissim̄: q̄uis in christo milles inuict̄ in exercitatiō sua: q̄tū legim̄ cōturbat̄ est t aut: Be cetero nēo mibi molestus sit. Tāqz diceret de illo psalmo: Edūm detinuit me a peccatorib̄ dereliquē tibus legē tuā. Conat ergo hō plerūqz corrigere hoies distortos: prauos: ptinentes qdem ad curā suā: s̄ in qb̄ deficiat omnis hūana industria t vigilātia: corrigere non pōt: pati necesse ē. Et q̄ corrigi nō pōt tū est: aut p̄sortio generis hūani: aut plerūqz ecclastica cōmunione p̄iūct̄. Int̄ ē: qd facies: Quo ibis: Quo te sepabis vt ista nō patiar̄: Ez adesto: loqre: exhortare: blādī re: minare: corripe. Feci oia: q̄cqd virium habui: impēdi t exp̄ssi: nihil me video profecisse. Omnis opa insūmata est: dolor remansit: Quō ergo requescet cor meū a talibus: nisi vt dicā. Quis dabit mihi pēnas sicut colubē: Et tñ nō sic coruo. Coluba a molestis q̄rit auolatiōz: s̄ nō amittit dilectionē. Coluba enī p̄ signo dilectionis ponitur: t in ea gemitus amat. Nihil tā amit

Psalms

cum gemutib⁹ q̄s columba: die noctus⁹ ge-
mit: tanq̄s hic posita vbi gemēdū ē. Quid
ergo dicit iste dilector: Louicia homi fer-
re nō possum: stridūt: rabie feruntur: accē-
dūt iracundia: in ira adumbrabant me:
Prodeesse ill' nō possum: vtinā requiescam
alicubi ab eis sepatus corpe nō amore: ne
in me p̄turbet ipa dilectio. Clerbis meis ⁊
collocutōe p̄dēsse nō possum: orando pro
eis forsitan p̄dēro. Bicūt ista homies: sed
plerūq; ita ligāt vt volare nō possint. For-
te enī nō ligant visco sed ligant officio. Si
aut ligant cura ⁊ officio: ⁊ deserere nō p̄nt
dicant: Optabam dissolui ⁊ esse cum chri-
sto: M̄lti enī magis optimū manere i car-
ne necessariū ppter vos. Columba delicata
religata affectu nō cupiditate: volare non
poterat ppter implendū officiū: nō ppter
parūt meriti: Tn̄ desideriū i corde neces-
se ē vt sit: nec patit hoc desideriū: nisi q̄ ce-
perit ambulare angustā illā viā: vt nouerit
q̄r nō desunt ecclē psecutiōes etiā in h̄ tē-
pore: quādo trāqllitas videt ecclē: ab his
qdēm psecutiōib⁹ q̄s martyres n̄i passi-
sunt: nō aut desunt psecutiōes: q̄r verū est
illud: Q̄es q̄ volūt pie viuere in christo: p-
secutiōē patient. M̄lo pateris psecutiōē:
nō vis p̄viuere in christo. Tis p̄bareve
rum esse quod dictū est: Incipe viuere in
christo. Quid est pie viuere in christo: Ut
p̄tineat ad viscera tua qd̄ ait apls: Quis
infirmit̄ ⁊ ego nō infirmor: Quis scanda-
lizatur ⁊ ego nō vror: Aliorū infirmitates:
aliorū scandala: psecutiōes illi fuit. Hū
quid ergo desunt h̄ tpe: Plures abundāt
illis q̄ ea curant. Et plerūq; videt de lon-
ginquō hō ⁊ dicit bñ est illi. Et ille qd̄ dīc:
Aut sua gustat ⁊ aliena non pōt: aut apud
se qd̄ gustet nō h̄z: ⁊ alteri gustati: imo de-
voranti nō compatit. Incipiat ḡ pie viue-
re in christo: ⁊ pbet qd̄ dīc: incipit deside-
rare pennas: elongare fugere ⁊ manere in
deserto. Unde enim putatis fratres seruſ
dei impleta esse defta: si bñ illis esset inter
homies: recederēt ab homib⁹. Et tñ quid
faciūt ⁊ ipi: Ecce elongant fugientes: ma-
net in deserto. Sed nunqđ singulatum te-
nent eos charitas: vt cū mltis maneāt: Et
de ipis mltis existūt q̄ exerceāt: q̄r in omni
congregatione multitudinis necesse est vt
inueniātur mali. Deus enim qui nouit ex-
ercendos nos miscet nobis ⁊ non perseue-
raturos: aut certe ita simulatos: vt nec in-

LIII

choauerint in quo perseverare deberent.
Mouit enim necessarium esse nobis vt fe-
ramus malos: ⁊ proficiat qd̄ boni sumus.
Biligamus inimicos: corripiamus: casti-
gemus: ⁊ excommunicemus cū dilectiōe:
a nobis etiā sepemus. Videate enim quid
dicat apostolus. Si quis autem nō obau-
dit verbo nostro p̄ epistolaz: hunc notate:
et nolite commisceri cum eo. Sed ne sur-
iperet tibi ex hoc iracūdia ⁊ turbaret ocu-
lum tuum: non inquit vt inimicū cum ex-
istimetis: sed corripite vt fratrem: vt erube-
scat. A quo inditū sepaſionem: non preci-
dit dilectionē: Tluit ille oculus: viuit vi-
ta tua. Est enī amissa dilectio: mors tua ē.
Hanc ille amittere timuit qui dixit: He-
tus mortl cecidit super me. Itaq; ne amit-
tam dilectionis vitam. quis dabit mihi pē-
nas sicut columbe: ⁊ volabo ⁊ requiesca:
Quo iturus es: Quo volaturus: Tlbi re-
quietur? Ecce elongaii fugiens Alia līa
tsolitudine
⁊ mansi in deserto. In quo deserto?
Ubicunq; fueris congregabunt se ceteri.
Desertum tecum petent: affectabunt vitā
tuam: tu repellere non potes societatē fra-
trum. Discentur tibi etiā mali: adhuc tī
bi exercitatio debetur. Ecce elongaii fu-
giens ⁊ mansi in deserto. In quo deserto?
Si forte in conscientia quo nullus homi-
num intrat: vbi nemo tecum est: vbi tu et
deus es. Nam si in deserto in aliquo loco
es: quid facies de congregantibus se. M̄o
enī a genere humano separatus esse po-
teris. qd̄ diu in hominibus viuis. Attende
potius consolatorem illum dominū et re-
gem imperatorem et creatorem nostrum:
creatum esse etiā inter nos: Attēde quia
duodecim suis miscuit vnum quem pate-
retur: dicit: Ecce elongaii fugiens ⁊ man-
si in deserto. Forte iste vt dixi fugerit ad cō-
scientiam suam: ibi aliquātum desertuz in-
uenerit vbi requiesceret. Sed illa dilectio
conturbat euz. Solus erat in conscientia:
sed non solus in caritate. Intus consola-
batur conscientia: sed forinsecus tribula-
tiones non relinquebant. Itaq; in se quie-
tos ex alijs pendens cum conturbaret ad
huc quid ait: Expectabam eū qui
me salutū faceret: ⁊ a pusillo animo
⁊ tempestate. Mare est: tempestas est:
nihil tibi restat nisi exclamare: domine p-
eo. Horrigat manum ille qui fluctus cal-
cat intrepidus: subleuet trepidationem

B 4

Alia līa.
fecit
tpusillanimita
tespūs

Psalmus

tuaz: firmet in se securitatē tuā: alloquat te
intus et dicat tibi: me attende quod p̄tuleris:
Fratrē malū forte pateris: aut inimicū fo-
rinsecus pateris: quos nō passus suz: fre-
mebat forinsecus iudei: intrinsec⁹ discipu-
lus tradebat. Seuit ḡ tempestas: s̄ ille saluos
facit a pusillanimitate et tempestate. Forte
navis tua iō turbat: qz ille in te dormit. Se-
uiebat mare: turbabat nauicula in q̄ dis-
cipuli nauigabant: christus aut̄ dormiebat.
Tandem aliquis visuz est ill: qz inter illos dor-
miebat ventoz ipator et creator. Accesserūt
et excitauerūt christū: impauit vētis: et sa-
cta est trāquilitas magna. N̄merito ḡ for-
te turbat cor tuū: qz excidit tibi in quē cre-
dideris. Intolerabilis pateris: qz nō venit
tibi in mentē qd p̄ te p̄tulerit christus. Si i-
mentē non veit tibi christus: dormit. Excī-
ta christū: recole fidē. Tunc enī in te dor-
mit christus: si verū illū filiū dei abnegas
eē: si oblit⁹ fuerī passionis christi. Tūc i te
vigilat christ⁹: si memineris passionū chri-
sti. Lū aut̄ pleno corde intuit⁹ fueris qd il-
le fuerit passus: nōne equo aio et tu tolera-
bis: et fortassis gaudes qz inuētus es i ali-
qua similitudine passionū regis tui. Cum
ḡ ista cogitās p̄solari et gaudere cepis: ille
surrexit: ille vētis impauit: ideo facta ē trā-
quilitas. Expectabā es q̄ me saluuz face-
ret a pusillanimitate tempestate. Sub-
merge dñe: diuide linguas eoru. .
Alia lra. Attendit tribulātes se: et optauit hoc: non
de ira fratres. Qui se male extulerūt: expe-
dit eis ut submergant. Qui male conspira-
uerūt: expedit eis ut lingue eoz diuidant:
ad bonū cōsentiat: et cōcordēt lingue eoz.
Si aut̄ in idipm aduersum me susurrabāt
ait: Qēs inimici mei p̄dat in idipm in ma-
lo. Biuidant lingue eoru: nō sibi p̄setiāt.
Submerge dñe et diuide linguas eoz. Sub-
merge. Quare: Quia se extulerūt. Biuide:
Quare: Quia in malū p̄spiraūt. Turri
illā recordare supbōz factaz post diluuiū.
Quid dixerūt supbōz: Ne peam⁹ diluuiio:
faciam⁹ altā turri. Supbia se munitos esse
arbitrabant. Extruxerūt altā turri: et dñs
diuisit linguas eoz. Tūc se ceperūt nō in-
telligere: hinc facta ē origo linguaz mltar-
um. Antea enī vna ligua erat: s̄ vna lin-
guaz p̄cordib⁹ p̄derat: vna ligua būlibus
p̄derat. At vbi illa collectio in p̄spiratioz
supbie p̄cipitata ē: p̄cepit ill⁹ de⁹ ut diuide-
ret linguas eoz: ne se intelligēdo p̄nicioſā fa-
cerēt vnitatē. Per supbos homies diuise-

L IIII

sunt lingue: p̄ būiles ap̄los p̄gregate sunt.
Spūs supbie disp̄lit linguas: spūsanctus
p̄gregavit linguas. Qñ enī spūsanct⁹ ve-
nit sup discipulos: oīm liguis locuti sunt.
ab omnibus intellecti sunt: ligue disperse
in vnu p̄gregate sunt. Ergo si adhuc seuiūt
et gentiles sunt: expedit eis diuisas b̄re lin-
guas. Volūt vna lingua: veniat ad ecclē-
siā: qz et in diuersitate linguaz carnis: vna
est lingua in fide cordis. Submerge domi-
ne: diuide linguas eoru. Qm̄ vidi ini-
qtatem et contradictionē in ciuitate.
N̄merito iste deftū q̄rebat: qm̄ vidit iniqui-
tatem et ̄dictioz in ciuitate. Est qdā ciuitas
turbulēta: ip̄a erat q̄ turri edificauerat: ip̄a
p̄fusa ē et appellata babylonia. Ip̄a p̄ inu-
merabiles gētes dispsa: inde p̄gregatur ec-
clesia in deftū bone p̄scie. Vludit enī ̄tra-
dictozi ciuitate: Christ⁹ venit. Quis chri-
st⁹: Lōtradicis. Et filius dei. H̄z filiūde⁹:
Lōtradicis. Mat⁹ ē de v̄gine: passus: resur-
rexit. Et vñ b fieri pōt: Lōtradicis. Atten-
dis saltē glaz crucis ip̄ius: iā in frōte regū
crux illa fixa ē: cui inimici insultauerūt: ef-
fectu proba v̄tutē: domuit orbē non ferro
sed ligno. Lignū crucis p̄tumelhs dignuz
visum est inimicis: et an ip̄m lignū stantes
caput agitabāt: et dicebāt. Si fili⁹ dei ē: de-
scendat de cruce. Extēdebat ille man⁹ suaz
ad p̄lm nō credentē et ̄dicentē. Si enī
iust⁹ ēst q̄ ex fide viuit: iniquus ēst q̄ nō ha-
bet fidē. Qz ḡ hic ait: iniqtatem: p̄fidia itel-
lige. Videbat ergo dñs in ciuitate iniqtatē
et ̄dictionem: et extēdebat man⁹ suas
ad p̄lm non credentē et ̄dicentē. et tamen
et ip̄os expectabat dicens: P̄dat ignoscē ill⁹:
qz nesciūt qd faciūt. Adhuc sane relique
seuiūt illi⁹ ciuitatis: adhuc ̄dicūt de fron-
tibus oīm. N̄d extendit man⁹ ad reliqaz
non credētes et ̄dicentes. Qm̄ vidi iniqtatē
et ̄dictionē in ciuitate. **D**ie ac
nocte circūdabit eā sup muros ei⁹
iniqtas et labor. Sup muros ei⁹: super
munimēta ei⁹: tenens q̄si capita eius: nobi-
les eius. Ille nobilis si christianus ess̄. ne
mo remaneret paganus. P̄lerūq̄ dicunt
homines: nemo remaneret paganus si ille
esset christianus. P̄lerūq̄ dicunt homi-
nes et ille si fieret christianus: quis rema-
neret paganus? Quod ergo nondum fuit
christiani: quasi muri sunt ciuitatis illi⁹ nō
credentis et contradicentes. Ō diu isti mu-
muri stabunt: Non semper stabunt. Cir-
cuit arca muros hiericho: veniet tempus

Psalmus

septio arce circuitur oēs muri ciuitatē nō credentis et h̄dicentis cadat. Qd donec si at turbat iste in exercitatioē sua: et pferens reliqas p̄tradicentū: optat pēnas auolationis: optat requie deserti: imo duret int̄ p̄tradicentes: perferat minas: bibat op̄ p̄bria: expectet q̄ eū saluū faciet a pusilliā militate et tēpestate. Intueat caput exēplū vite sue: trāquillefit spe et si turbatur in re. Die ac nocte circūdabit eā sup muros ei⁹ iniqtas et labor. In medio eius et iniusticia. Et ideo labor ibi: qr̄ iniqtas ibi: qr̄ iniusticia ibi: ideo labor ibi. S̄z audiāt extēdētis man⁹. Venite ad me oēs q̄ laboratis. vos clamatis: vos h̄dicitis: vos conuiciam⁹. Ille ecōtra. venite ad me oēs q̄ laboratis in subbia v̄ra: et reqescitis in būilitate mea. Biscite a me iniqt: qr̄ mutis sum et hūlis corde: et inuenietis reqem aimab⁹ v̄ris. Qui enī illi laborat: nisi qr̄ nō sūt mites et hūiles corde. Be⁹ humil fact⁹ ē: erubescat hō esse subg⁹. Non defecit de plateis eius usura et dolus. Usuraz dolus nō abscondunt saltē qr̄ mala sunt: s̄ publice seuūt. Etenī q̄ in domo aliqd maſt facit: v̄l de malo suo erubescit: in plateis ei⁹ usura et dolus. Fenus et p̄fessionez bz: fen⁹ etiaz ars vocat: corp⁹ dicit: corp⁹ q̄si necessariū ciuitati: et de p̄fessione sua vectigal impēdit. Uſq̄ adeo i platea ē: qd saltē abscondendū erat. Est et alia usura peior: qn̄ nō dimittis qd tibi debet: et turbat oculus in illo v̄su orōnis: Dimitte nobis debita n̄ra. Quid enī ibi factur⁹ es: qn̄ oratur et ad ipm̄ v̄sum ventur⁹. Clerbū p̄tumelio sumaudiūt: vis exigere dāmatois suppliūt. Uel tantū exige q̄tū dedisti feneratori. Inuiriāt pugno p̄cussus es: interfectionē q̄r̄. Usura mala: q̄ itur⁹ es i orōne: Si reliqis orationē: q̄ circūlatur⁹ ad dñm: Ecce dices: Paf nōster q̄ es in cel: sanctifi cetur nomē tuū: adueniat regnū: fiat volūtas tua sicut in celo et in fra. Bices: Panē n̄rm̄ quotidianū da nob̄ hodie: venies ad dimitte nobis debita n̄ra: sicut et nos dimittimus debitoribus n̄ris. Uel in ciuitate illa mala abundēt usure iste: nō intrēt parietes istos: vbi pect⁹ tundit. Quid facies qr̄ ibi tu et ille v̄sus i medio es: Preces tibi cō posuit celestis iurispitus. Qui nouerat qd ibi agere ait tibi: alif nō impetrabis. Amē enī dico vobis: qr̄ si dimiseritis hoib⁹ p̄tā dimittent vobis. Si aut̄ nō id miseric̄l pecata hoib⁹: neq̄ paf v̄ dimittet vob. Quis

Alia l̄a
ter non

LIII

H dicit: Qui scit qd ibi agat qd tu astans petis. Vide qd voluit esse ip̄e aduocatus tu⁹: ip̄e iurispit⁹ tu⁹: ip̄e assessor patr. ip̄e iudex tu⁹ dixit: alif n̄ accipies. Quid factur⁹ es: Nō acceptur⁹ si n̄ dictur⁹: n̄ acceptur⁹: si falsuz dictur⁹. Ergo aut factur⁹ et dicturus: aut qd petis nō p̄meritur⁹: qr̄ q̄ h̄ non faciūt: in usuris ill̄ sunt mal. Sint ibi illi q̄ adhuc idola aut adorāt aut q̄runt: noli tu plebs dei: noli tu plebs christi: noli tu corpus illi⁹ caput: Attēde vinculū paci tue: attēde p̄missum vite tue. Quid enī tibi p̄dest: qr̄ exiges iniurias q̄s p̄tulisti. Ultio te reficit: Ergo de malo alieno gaudebis: Passus es malū: ignoscē ne duo sit: et nō deficit de plateis eius usura et pēnas ideo murmurās h̄. Ferre non potes cōtradi ctionem et iniquitatem ciuitatis huius: re quiesce in his q̄ tecum intus sunt: et noli q̄ rere solitudinem. Audiat de ip̄is quid dicat. Qm̄ si inimic⁹ exprobrasset mihi. Et qdem supius cōturbatus erat i exercitatione sua a voce inimici et a tribulatione peccatoris: forte in illa ciuitate posuit subbia: illa erigētē turri submersa erat: vt dui derent eorū lingue. Attende intus qd gemat: ppter picula a falsis fratribus. Qm̄ si inimicus exprobrasset mihi. Si stimuissim v̄tig⁹. Et si is q̄ oderat me sup me magna locutus fuisset. Id est p̄ subbia nubi insultasset: macin fieret se sup me nun aref q̄cqd poss̄. Ab scondere m̄ me v̄tig⁹ ab eo. Ab illo q̄ foris est: vbi te absconderis inter illos qui intus sunt. Hunc autem vide: si non aliud restat: nisi v̄ solitudinem queras. Tu v̄o: inqt: hō v̄nanimis dux meus et notus meus. Forte aliquādo p̄cessisti me et salubre aliquid monuisti me: in ecclesia dei simul fuimus. Tu v̄o homo v̄nanimis dux meus et notus meus. Qui simul me cum dulces capiebas cibos. Qui sunt dulces cibi: non omēs qui assunt nouerunt: sed non amaricent qui nouerunt: vt possint illis qui adhuc nō nouerunt dicere: gustate et videte quoniam dulcis est dominus. Qui simul mecum dulces capiebas cibos. In domo dei ambulauimus cum cōsensu. Qui ergo dissensio: Qui intus erat foris factus est. Ambulauit mecum in domo dei cum cōsensu: alia domū erexit h̄ domū dei. Quare illa reli

Alia l̄a
tmaledixisset.

Alia l̄a
tabscōndisse
tforisitan

Psalms

Alia lfa. t. et.

cta ē: vbi ambulauim⁹ cū p̄sensu: Quare illa debita ē: vbi dulces s̄il capiebā⁹ cibos: **G**leiat mors sup illos⁹ descēdāt ad infernū viuētes. Quō replicauit ⁊ recolere nos fecit p̄mū illud scismatis int̄um: qñ in illo primo pp̄lo iudeorū qđam supbi se sepauerūt ⁊ extra sacrificare voluerunt: noui mors sup eos veit: Aperuit se terra ⁊ viuos absorbuit. Geleniat inq̄t mors sup eos: ⁊ descēdāt ad infernū viuētes. Quid ē viuētes? Sc̄iētes qđ peunt: ⁊ tñ p̄cutes. Audi viuētes pire ⁊ absorberi hiatu terre: id ē deuoratioē terrenarū cupiditatū absorberi. Dicis hoc: Quid pateris frat̄? Fratres sum⁹: vnū dēū inuocam⁹: in vnū christū credim⁹: vnū euāgelium audi mus: vnū psalmū cantam⁹: vnū amen respondem⁹: vnū allā resonamus: vnum p̄sca celebram⁹: Quid tu foris es ⁊ ego int̄ sum⁹: Plerūq; angustar⁊ ⁊ p̄siderās qđ vera dicant: reddat aut dñs maioribus nřis Ergo viu⁹ perit: Beinde addis ⁊ mones: saltē solū si sit malū segregatōis: cur adiūgis ⁊ rebaptisationis: Aḡsce in me qđ habes: ⁊ si tu me odisti: christo i me parce. Et b̄ eis malū plerūq; ⁊ maxie displicet. Gle re inq̄nt male fit: vtinā possit nō fieri. S; qđ facim⁹ de statutis maior nřox: Bescēdāt ad infernū viuētes. Si mortu⁹ descedēres: qđ ageres i grāres. Lūvo scis malū esse qđ facis: ⁊ tñ facis: nōne viu⁹ descēdis ad inferos: S; quare maxime ip̄os duces fr̄ hiatos absorbuit viuos: pp̄lm aut illis p̄sentētē e celo irruēt ignis absūpsit: Pro p̄terea hāc penā cōmemorās psalm⁹ iste: a pp̄lo cepit: ⁊ ad duces p̄clusit. Gleiat mors super eos: ppter illos dixit: super qđ venit ignis de celo: ⁊ stati adiūxit. Bescēdāt ad infernū viuētes ppter duces qđ fr̄ hiati absorbuit. Hā quō descederūt ad infernū viuētes de qbus dixerat: Geleniat mors super eos: Si iā sup eos mors venerat: quō viui ad inferos descedebāt: Ergo a minoribus cepit: ad maiores p̄clusit. Gleiat mors sup eos qđ p̄senserūt ⁊ p̄secuti sunt. Quid illi duces ⁊ p̄ncipes: Bescēdāt ad infernū viuētes: qđ ip̄i scripturas tractāt: ⁊ nouerit bñ qđ die legēdo quō eccl̄ia catholica p̄ totū orbē terrarū ita diffusa ē: vt oīno cōtradictio oīs vacet: nec iueniri possit aliquid te stimoniū p̄ scismate eoꝝ: nouerūt bñ: ideo ad inferos viuētes descedūt: qđ malū qđ faciūt: malū eē nouerit. Illos aut de diuinā iracūdia ignis absūpsit. Studio enī cō-

LIII

tentiōis accēsi: a ducib⁹ suis mal'recedere noluerunt: veit sup ignē ignis: sup ardore dissensiōis ardor cōsūptiois: Gleiat mors sup illos: ⁊ descēdāt ad infernū viuētes Alia lfa.

Qm̄ neq̄tia in hospitijs eorū i medio eorū. In hospitijs vbi pegrinat ⁊ transēt. Non enī b̄ sp̄ futuri sunt: ⁊ tñ p̄ animositate tpali sic pugnat. In hospitijs eorū inq̄tas: in medio eorū inq̄tas: nullū tā mediū eorū qđ cor eorū. Ego ⁊ ad dēū exclamaui. Corp⁹ christi ⁊ vnitas christi in angore: in tedio: in molestia: in p̄turbatione exercitatōis suc. Ille vn⁹ bō: in vno corpe posita vnitas cū tederet aīa ei⁹ exclaimāt: cū angeref cor meū. Ip̄e vn⁹: si vnitas vn⁹: ⁊ ip̄e vn⁹: non i vno loco vn⁹: si a finib⁹ terre clamat vn⁹. Quō a finib⁹ fr̄ claret vn⁹: nisi in multis esset vnius: Ego ad dñm exclamaui. Recte tu exclama ad dominū: noli ad donatū: ne tibi sit p̄ dño domin⁹: q̄ sub dño noluit esse p̄vius. Ego ad dēū exclamaui. Et dñs exaudiuit me

Glesperē mane et meridie narrabo et annuciabo et exaudiēt vocē meā. Euāgeliza tu: noli tacere tu qđ accepisti. Glespe de p̄teritis: māe de futurē meridie de sc̄mp̄t̄nis. Jō ad id qđ ait: ve sp̄re p̄tinet qđ enarrat: ad id qđ ait: mane p̄tinet qđ annūciat: ad id qđ ait i meridie p̄tinet qđ exaudiſt vox ei⁹. Finis enī in meridie est: si inde nō declinat in occasu. In meridie enī lux excelsa ē: splēdor sapie: fer uor dilectionis. Glespe ⁊ mane ⁊ meridie. Glespe dñs in cruce: mane in resurrectiōe: meridie in ascēsione. Enarrabo vespe pa tientiā moriētis: annūciabo mane vitam resurrectiōis: orabo vt exaudiās meridie sedēs ad dexterā p̄ris: exaudiēt vocē meāz q̄ interpellat p nob. Quāta hui⁹ securitas: qđta p̄solatio: qđta refectio. A pusillanimi tate ⁊ tēpestatē p̄ malos: ḥ iniq̄s: ⁊ forl ⁊ int̄us: ⁊ i his q̄ foris sūt cū fuisset int̄. Itaq; fr̄es mei qđ i ip̄a p̄gregatōe parietū horū videt turbulētos: supbos: sua q̄rētes: elatōs: nō habētes zelū dei: castū: sanū: q̄etū: b̄ multū sibi tribuētes: ad dissensionē patos: b̄ occasionē nō inueniētes: ip̄a ē palea dñi ce aree. Hic illos paucos supbie vent⁹ ex cussit: tota palea nō volabit: nisi cū ille i vltimo vētilabit. S; nos qđ nisi cū isto cāte: cū isto orem⁹: cū isto plāgā⁹ ⁊ dicā⁹ securi. Redimēt in pace animā meā. Cōtra illos q̄ nō amāt pacē. In pace redi

Psalms

met aiam meā: q̄ cū his q̄ oderunt pacem
erā pacific⁹. Redimet in pace aiam meā.
Ab his qui appropinquat mihi.
Mō ab ill⁹ q̄ lōge sunt a me: facilis causa ē.
Mō me tā cito fallit q̄ dicit: veni idolum ad
rare: multū a me lōge ē. Christian⁹ es: chri
stian⁹ inq̄ ex ppiq̄ aduersat: ppe ē. Redi
met i pace aiam meā ab his q̄ appropinquat
mihi. Qm̄ inter mltos erant mecu.
Quare dixit appropinquat mihi: Quia in
mltis erāt mecu. Iu b̄ vnu due sntie occur
runt. In mltis erāt mecu. Baptismum ha
bebam⁹: vtriq̄ in eo erāt mecu. Euāgeliū
vtriq̄ legebam⁹: erant in eo mecu. Festa
martyrū celebrabam⁹: erāt ibi mecu. Pa
sce solēnitatē frequētabam⁹: erant ibi me
cum: sed non omnino mecum: In scisma
te nō mecu: in heresi nō mecu: In multis
mecu: in paucis nō mecu. Sz in his pau
cis in qb⁹ nō mecu: nō eis plūnū mltā in
qb⁹ mecu. Eteni fr̄es videte: q̄s mltā enar
rauit apls Paulus: vnu dixit: si defuerit:
frustra sunt alia: Si liguis hoīm loquar t
angeloz ait: si habeā oēm pphetiā t oēm
fidem t oēm sciām: si montes trāsseram: si
distribuā oia mea paupib⁹: si tradā corp⁹
meum ut ardeat: q̄s multā enumerauit.
His oib⁹ mltis desit vna caritas: illa nū
ero plā sunt: hec pondere maior ē. Ergo in
ob⁹ sacramētis mecu: in vna caritate n̄
mecum: in mltis erāt mecu. Rursus alio
mō qñ in mltis erāt mecu: qui se sepaue
rant a me mecu erāt: nō in paucis s̄ in mul
tis. Eteni p totū orbem terraz pauca sunt
gn̄a: mltā sunt palee. Quid ḡ ait: In palea
mecu erant: in tritico nō mecu erāt: t pro
pinq̄ palea tritico devno semine exit: i uno
agro radicat: vna pluua nutrit: eūdē mes
forem patit: eandē trituratōz sustinet: ean
dem ventilatiōz expectat: nō i vnu horreū
intrat. Quoniam inter mltos erant mecum.

Alia lta.
non habet
Exaudiēt me de⁹ t hūiliabit il
los: q̄ est an secula. Illi enī psumūt de
quo nescio duce suo q̄ cepit heri: hūiliabit
illos q̄ est an secula: q̄ et si ex tanto tpe chri
stus n̄ de Maria v̄gine an secula: tñ in p̄n
cipio erat v̄bū t verbū erat ap̄d deū t de⁹
erat verbū. Hūiliabit illos q̄ est ante secula.

Mō enī est ill⁹ cōmutatio: Be illis
dico qb⁹ nō est cōmutatio. Moverat aliq̄s
pseueraturos: t in pseueratiōe sue neq̄tie
morituros. Videlic⁹ enī eos: t nō est ill⁹ cō
mutatio. Qui sic moriunt in ip̄a puerita
te: in ip̄o scismate: non est ill⁹ cōmutatio.

LIII

Hūiliabit illos de⁹: hūiliabit illos in dam
natione: q̄ erecti sunt in dissensiōe. Non ē
ill⁹ cōmutatio: q̄ non mutant in meli⁹: s̄ in
peius: nec cū hic sint: nec in resurrectione.
Q̄s enī resurgem⁹: s̄ non om̄es imutabi
mur. Quare: Quia nō est illis cōmutatio
Et nō timuerut deū. Fr̄ates mei vnu
remediu est: timeāt deū: deserant donatū.
Bicis illos pisse in heresi: in scismate: t ne
cesserit vt de⁹ retribuat istis mal. Génies
in damnatiōz: noli tibi blandiri v̄bis tuis:
ne seqr̄is cecum ducē. Lecus aut cecū du
cens sil in soueam cadūt. Quid ad me ait.
Quō heri viri: sic t hodie. Parentes mei
qd fuerūt b̄ t ego. Nō times deū: habe ti
mōrē dei. Logita q̄ ista oia vera sūt q̄ le
gūtur: q̄ est fides christi q̄ falli non potest.
Qñ in heresi remanebit ad tantā eviden
tiā sancte catholice: quā diffudit deus p
orbem terrarū: quā aīq̄ diffuderet promi
sit: p̄nunciavit: sic exhibuit vt p̄misit. Er
go caueāt t obfuent q̄ non timent deum.
Extendit manū suā iū retribuēdo.

Alia lta.
t contaminaue
runt

Polluerūt testamētu ei⁹: Lege te
stamentū qd polluerūt. In semine tuo bñ
dicent om̄es gentes. Polluerūt testamen
tum eius. Tu contra ita verba testatoris
quid dicas: Africa sola istam grāz meruit
sancti Bonati: in ip̄o remansit eccl̄a chri
sti: Bic saltem eccl̄am Bonati: q̄re adiun
gis christi: de quo dictuz est: In semine tuo
bñdicent om̄es gentes. Post donatum
vis ire: pone christuz: t sic recede. Videlic⁹
q̄ quid sequit: Polluerūt testamētu eius.
Qd testamētu: Ebrae dicte sunt pmissio
nes t semini eius. Aplis dicit fr̄es: tñ hoīs
testamentū confirmatiū nō irrituz fac: aut
supordinat. Ebrae dicte sunt pmissio
nes t semini eius. Nō dicit t semib⁹ tāq̄ i ml
tis: s̄ tanq̄ i uno: t semini tuo qd est chri
stus. In b̄ ḡ christo qd pmissuz ē testame
tum: In semine tuo bñdicēt oēs gētes. Tu
q̄ dimisisti vniitatē oīm gētū t i pte remāsi
sti: polluisti testamētu ei⁹. Quid tibi ḡ pti
git: Ut exterminareris: vt ab hereditate
separeris: de ira dei ē. Attēde enī qd seq̄:
Polluerūt testamētu ei⁹. Biuisi sunt p
iravultus ei⁹: Quid expectatis: q̄ maio
re nota ostendant heretici: Biuisi sunt pre
ira vultus eius. Et appropinquauit
cor illi⁹. Lui⁹ intelligim⁹: nūl cui⁹ ira diu
si sunt: Quō appropiq̄uit cor illi⁹: Ut itel
ligā volūtate illi⁹. Eteni hēticl exerta ē ca
tholica: t ex his q̄ male sentiūt p̄bati sūt q̄

Alia lta.
tab

Psalmus

bū sentiūt. Multa enī latebāt in scripturā
et cū p̄cisi essent heretici: q̄stionib⁹ agitaue-
runt ecclām dei. Aptā sunt q̄ latebāt: et in-
tellecta est volūtas dei. Inde dicit in alio
psalmo: Longregatio tauroꝝ inf vaccas
pploꝝ: vt excludant hi q̄ probati sunt argē-
to. Excludāt enī dixit: emineāt: appareāt.
Unde dicunt et in arte argentaria excluso-
res: id est ex q̄dā cōfusionē masse ad sue
formē exp̄stōres. Ergo multi q̄ optimē pos-
sunt scripturas dīnoscere et p̄tractare late-
bant in pplo dei: nec asserebāt solutionem
q̄stionum difficultium cū calūniator nullus
instaret. Nunqđ enī pfecte de trinitate tra-
ctatum ē: anq̄ oblatrārēt arriani: Nunqđ
pfecte de penitentia tractatū est anq̄ obli-
sterent nouaciani: Sic nō pfecte de bapti-
mate tractatū est anq̄ p̄tradicerēt foris po-
siti rebaptisatores. Nec de ip̄a ynitate chri-
sti enucleate dicta erāt q̄ dicta sunt: nisi po-
stea q̄ sepatio illa vrgere cepit fratres ifir-
mos: vt iam illi q̄ nouerant h̄ tractare atq̄
dissoluere: ne p̄irent infirmū sollicitati que-
stionibus impioꝝ: b̄monibus et disputatio-
nibus suis obscura legis in publicū dedu-
cerent. Ergo illi diuisi sunt p̄ ira vult⁹ ei⁹:
et nobis ad intelligendū appropinquit cor
eius. Itaq̄ intelligite illud quod i psalmo
alio cōmōrauit: Longregatio tauroꝝ:
id est: supborū cornupetaz inf vaccas po-
pulorū. Quas dixit vaccas: Ainas sedu-
cibiles. Ut qđ hoc: Ut excludant hi: id ē
appareāt q̄ latebāt: q̄ pbati sunt argento.
Quid est argento: Eloqa dñi eloqa casta:
argetū igne examinatū: pbabile terre pur-
gatum septies tm̄. Hunc sensum obscurū
videte quēadmodū i luce excludat apls:
Oportet inq̄t hereses esse: vt pbati mani-
festi fiāt inf vos. Quid est pbati: Proba-
ti argento: pbati eloquio. Quid est mani-
festi fiāt: Excludat. Quare h̄: Propt̄ he-
reticos. Quid ē pp̄ter hereticos: Propt̄
congregatiōꝝ tauroꝝ inter vaccas popu-
lorū. Sic ḡ et hi diuisi sunt p̄ ira vult⁹ ei⁹: et
a pp̄piq̄uit cor illi⁹. Molliti sūt b̄mo-
nes ei⁹ sup oleū: et ip̄si sūt iacula.
Quedā enī in scripturis durā videbantur
cum obscura essent: exposita mollita sunt.
Hā et p̄ma heresis in discipul⁹ christi velut
ad duriciā b̄monis ip̄ius facta est. Cū enī
diceret: Nisi q̄s māduauerit carnē meā et
biberit sanguinē meū: non habebit vitā in
se: illi nō intelligentes dixerūt ad inuicem:
Burus est hic sermo: q̄s potest cū audire:

LIII

Dicētes q̄ durus est b̄mo hic: sepauerūt
se ab illo: remāsit cū illis duodeci. Cum ei
suggessissent illos in b̄mone eius fuisse scā-
dalizatos: nunqđ et vos inq̄t vultis abire?
Et Petrus: Uerbū vite eterne habes ad
quem ibim⁹? Intendite obsecramus vos:
et paruuli discite pietatē. Nunqđ iam P̄de-
trus intelligebat secretū illi⁹ b̄monis dñi⁹:
Mondū intelligebat: sed bona esse v̄ba q̄
non intelligebat: pie credebat. Ergo si du-
rus est: mo: et nondū intellectus est: dur⁹
fit impio: vbi aut̄ pietate molliat⁹: q̄r quan-
doq̄ soluet⁹: et fit tibi oleum: et v̄sq̄ ad ossa
penetrabit. Prōinde tāq̄ ip̄e Petr⁹ post
illā duriciā sicut putabāt b̄monis dñi⁹ scan-
dalizatus etiā h̄ diceret: Uerbū vite efne
habes: ad quē ibim⁹: ita s̄biecit. Iacta i
dño curam tuam: et ip̄e te enutriet
P̄aruulus es: nondū intelligis secreta
vboꝝ. Forte tibi panis latz: et adhuc lacte
nutriendus es: noli irasci vberibus: ip̄a te
idoneū reddent ad mēsam: cui mō minus
idoneus es. Ecce q̄ divisionē hereticorū
multa dura molita sunt: b̄mones illi⁹ du-
ri: molitti sunt sup oleum: et ip̄i sunt iacula.
Armauerūt euāgelizantes: et ip̄i sermones
dirigunt in pectora quoruꝝ audientium
ab instātibus opportune et importune. Il-
lis b̄monibus: illi⁹ verbis tanq̄ sagittis cor-
da hoīm ad amorem pacis figunt⁹. Buri-
erant: molles facti sunt: molitti nō v̄tutem
amiserunt: h̄ in iacula p̄uersi sunt. Molliti
sunt b̄mones eius sup oleū: et ip̄i molitti ser-
mones: ip̄i sunt iacula. Sed tu nō dum for-
te idoneus es q̄ armaris his iacul⁹: et non-
dum tibi elurit qđ in b̄mone forte obscurū
est et durū. Iacta in dño curam tuā et ip̄e
te enutriet. In dño iacta. Ecce v̄ste iacta
re in dñm: nemo se suppōat p̄ dño. Iacta
in dño curam tuā. Tlde quēadmodū ma-
gnus ille miles christi in se curā paruulorū
iactari noluit. Nunqđ P̄aulus p̄ vobis
crucifirus est: aut in noīe P̄auli baptizati
estis: Quid eis aliud dicebat: nisi iactate i
dño curaz v̄ram: et ip̄e vos enutriet. Nō
aut vult p̄uulus iactare curaz suā in dño:
et occurrit nescio quis: et dicit: ego excipio.
Tāq̄ nauī fluctuantī occurrit et dicit: ego
excipio. Respōderet tu: portū q̄ro nō saxū.
Iacta in dño curaz tuā et ip̄e te enutriet: et
vide q̄r portus te excipiet. Nō dabit
in eternū fluctuationēs iusto. Eli-
deris fluctuari in mari isto: h̄ excipit te por-
tus: tu tātū anq̄ itres i portū ab anchora

Alia līa.
tsup dñm.

PSALMUS

noli abrumpi. Fluctuat nauis i anchoris: si non longe a terra, p̄icit: nec in eternū fluctuat: et si ad tempus fluctuat. Eteni ad fluctuationē pertinet verba supiora: cōtristatus sum in exercitatiōne mea: et cōturbatus: expectabā cum qui me saluū faceret a pusillanimitate et tempestate. Fluctuās loquit: si non in eternū fluctuat. Anchora ligat: anchora spes ei⁹ est. Non dabit in eternū fluctuationē iusto. Illis autē qd: **L**u
Vo deus deduces eos in puteum corruptiōis. Puteus corruptiōis: tenebre sur̄ ibmersiōis. Deduces eos inq̄ i puteum corruptiōis: qz cecus cecū ducens: ambo in fouēa cadūt. Deducit illos deus in puteum corruptiōis: nō q̄ ip̄e sit auctor culpe ip̄oz: s̄ q̄ ip̄e sit iudex iniqtatū eorū. Tradidit em̄ eos de⁹ in occupatiōis cor dis eoꝝ. Amauerūt em̄ tenebras et nō lucem: dilexerūt cecitatē et nō visionē. Nam ecce dñs Iesus eluxit vniuerso mūndo: can tēt i vnitate cū toto mūndo. Hō em̄ est q̄ se abscōdat a calore illi⁹. Illi autē traducētes a toto ad p̄tē: a corpe ad vulnus: a vita ad p̄cisiōne: qd passuri sunt nisi in puteum corruptiōis uturi. **C**liri sanguinū et dolositas: Cliri sanguinum ppter interfectiōes dicit: atq̄ vtinā corporales et non spūales. Sanguis em̄ de carne exiens rivedet et horret. Quis videt sanguinē cordis i rebaptizato. Ille mortes alios oculos q̄runt: qzqz et de istis mortib⁹ visibilib⁹ nō q̄ escat armati vbiqz circūcelliōes. Et si uitas visibiles mortes attendam⁹: viri sanguinū sūt. Attēde armati si vir pacis ē: et nō sanguinis. Si fūstem saltem solum ferret: fert fundibulū: fert securim: fert lapides: fert lāceas. Et ista portātes vbiqz q̄ possūt euagant: sanguinē innocentū sitiūt. Ergo et de istis visibilib⁹ mortib⁹ sunt viri sanguinū. Sz et de illis dicam⁹ vtinā solas visibiles facerēt et aias nō perimerēt. Isti sunt viri sanguinū et dolositas: ne putent qz nos male: sic intelligim⁹ viros sanguinū q̄ aias occidunt: ip̄i maximianistas suos sic intellexerūt. Hā cū eos damnarēt: in ip̄a sententiā p̄ciliū sui ista v̄ba posuerūt. Veloce pedes eoꝝ ad effundendū sanguinē annūciatorz: p̄tribulatio et calamitas in vijs eoꝝ: et viā pacis nō cognoverūt. Hoc de maximianistis dixerūt. Quero autē ego ab eis q̄i maximianiste fuderint corporis sanguinē: nō qz et ip̄i nō fuderint: si esset talis multitudō q̄ fude ret: sed ppter timiditatē paucitatis sue ma

LV.

gis ab eis passi sunt aliqd: q̄ ip̄i tale aliqd aliqñ fecerūt. Ergo interrogo Bonatistā et dico: In p̄cilio tuo posuisti d̄ maximianistū veloces pedes eoꝝ ad effundendū sanguinē. Unū mihi date quē digito leserint maximianiste. Quid mihi aliud respōsur⁹ est: nisi qd ego dico: Qui se separauerūt a bonitate: et aias seducēdo intermūt: spūalit nō carnaliter sanguinem fundūt. Optime exposuisti: sed i expositiōe tua cognosce facta tua. Cliri sanguinum et dolositas. In fraude dolositas: in simulatione: in seauctiōne. Quid ḡ illi ipsi qui diuisi sunt p̄ ira vultus eius. Ip̄i sunt viri sanguinū et dolositas. Sed quid de illis ait: Hō dimidiabit dies suos. Quid ē nō dimidiabit dies suos: Hō proficiūt quātū putat: intra temp⁹ qd sperat p̄ibūt. Ip̄se ē em̄ pdix ille: de quo dictū est: In dimidio dierū ei⁹ derelinquet eū: et in nouissimiis suis erit insipies. Proficiūt: sed ad temp⁹. Quid n. aut aplūs: Maligni aut homines et seductores proficiūt in peuis: ip̄i errantes: et alios i errorē muttētes. Lecus autē cecū ducens: sit in fouēa cadunt. Merito cadūt in puteuz corruptiōis. Quid ergo ait: Proficiūt in peuis: nō tamē diu. Hā pauloante dirit: s̄ vltra nō proficiēt: hoc ē: nō dimidiabit dies suos. Sequāt aplūs et dicat q̄re: Bemētia em̄ eoꝝ manifesta erit omib⁹: sicut et illo rū fuit. Cliri sanguinū et dolositas: nō dimidiabit dies suos. Ego autē in te sperauī dñe. Merito autē illi nō dimidiabit dies suos: qz in homines sperauerunt. Ego autē a diebus tp̄alib⁹ pueni ad diē eternū. Quare: Quia in te sperauī dñe.

Explīt Tractat⁹ de ps. LIII.

Incipit Tractatus de ps. LV.

Icūt aliquā domū intraturi: cui⁹ sit et ad quē p̄tineat in titulo inscriptus: ne forte si importune irruamus q̄ nō oportet: neqz rursus timiditate reuocemur ab eo quo oportet intrare. Tā qz ergo si legerim⁹: hec pdia illi⁹ aut illius: ita in supliniari psalmū hui⁹ habemus inscriptū. **I**n finē p. populo q̄ a sanctis lōge fact⁹: ipsi David i tituli inscriptiōez cu tenuerūt cu allophili in geth. Agnoscam⁹ ḡ p̄lm qui longe factus ē a sanctis i tituli inscriptiōe: p̄tinet em̄ hoc ad ip̄m David: quē iā nostis intellegere spūalit. Neqz em̄ p̄medat nobis nisi ille de quo dictū est: Finis legis christ⁹ ad iusticiā oī credenti. Ergo in finē cu audis:

L